

і здобувачів (коштом університету); відрядження молодих вчених на наукові конференції, школи, семінари (коштом університету); участь молодих вчених у виконанні держбюджетних науково-дослідних робіт; преміювання аспірантів і здобувачів наукових ступенів у зв'язку із захистом дисертацій і отриманням дипломів кандидатів наук (упродовж року).

Одним із показників наукової роботи університету в цілому та викладачів зокрема є організація й участь у наукових конференціях. Упродовж 2007–2012 рр. у Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка проведено понад 170 наукових конференцій різного рівня.

Упродовж 2007–2011 н.р. з ініціативи і на базі університету проведено 69 міжнародних, 47 всеукраїнських, 21 регіональну конференції.

Значний науковий резонанс мали міжнародні наукові конференції: “Інформатизація освіти України: Європейський вимір”, “Сучасні проблеми математичного моделювання, прогнозування та оптимізації”, “Управління якістю підготовки майбутніх вчителів фізики та трудового навчання”, “Актуальні проблеми корекційної педагогіки і психології”, “Мова, культура і соціум у гуманітарній парадигмі”, “Поділля в житті і творчості Юхима Січинського і Володимира Січинського”, всеукраїнські наукові конференції “Модернізація професійно-технічної освіти”, “Дитяча книжка у сучасному освітньому просторі: реалії і перспективи”, “Воєнна історія Поділля та Буковини”, “Проблеми та перспективи соціально-економічного розвитку України в ХХІ ст.”, “Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин” та ін.

Одержано 27 березня 2012 року

Г.В.Бесарабчук, М.С.Солопчук

VI Всеукраїнська науково-практична конференція “Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти”

Згідно з планом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України та планом науково-дослідної роботи факультету фізичної культури й університету на 2012 рік 5–6 жовтня 2012 р. на факультеті фізичної культури Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка було проведено VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю “Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти”. Конференція була проведена відповідно до Угоди про співпрацю спільно з Придністровським державним університетом імені Т.Г. Шевченка, (м. Тираспіль, Придністровська Молдавська республіка).

У роботі взяли участь понад 100 учасників, які представляли 16 регіонів України, а також представники Тираспільського державного університету імені Т.Г. Шевченка (ПМР), міст Белгорода та Курська (Росія).

Для належної організації та проведення конференції на факультеті фізичної культури було створено організаційний комітет з 31 особи, серед яких – 5 докторів наук, 9 професорів, 2 Заслужених працівники фізичної культури і спорту України, 15 кандидатів наук, 12 доцентів, 1 старший науковий співробітник лабораторії НДІ з проблем виховання НАПН України, 2 Почесних працівники фізичної культури і спорту України, 1 лауреат Державної премії для молодих вчених в галузі науки і техніки, 7 Заслужених тренерів України, 7 старших викладачів та викладачів-асистентів.

Очолив організаційний комітет Копилов С.А., доктор історичних наук, професор, виконувач обов'язків ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Оргкомітетом конференції було підготовлено інформаційні листи конференції, розміщено на зовнішньому сайті університету та розіслано по ВНЗ III–IV рівнів акредитації та науково-дослідних установах України. В інформаційних листах конференції було чітко вказано назву конференції, терміни і місце проведення, основні напрями роботи конференції, форми участі в конференції, програму конференції, вимоги до оформлення матеріалів конференції, умови участі в роботі конференції та електронна і поштова адреси.

Упродовж тижня, що передував проведенню Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, з 1.10.2012 р. по 5.10.2012 р., згідно з програмою конференції, було проведено Тиждень здорового способу життя в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Цей комплексний захід проводився спільними зусиллями факультету фізичної культури, спортивним клубом, профспілкою студентів, аспірантів та докторантів та університетом. До програми Тижня було додано також велику кількість різноманітних фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів, які згідно з планом проведення були розподілені за днями. Так, 1.10.2012 р., в понеділок, о 13 год. 20 хв. було проведено відкриття змагань з міні-футболу на Кубок ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка серед збірних команд факультетів університету на навчально-тренувальній базі університету (вул. Лесі Українки, 27). В цей день теж на цій же базі було проведено о 14 год. 10 хв. масові заняття з аеробіки для студентів факультетів університету та о 15 год. 00 хв. було проведено відкриття змагань з стрітболу серед збірних команд факультетів університету. У вівторок, 2.10.2012 р., о 13 год. 20 хв. продовжилася робота з проведення групового етапу змагань з міні-футболу на Кубок ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка серед збірних команд факультетів університету на Навчально-тренувальній базі університету. В цей же день о 14 год. 10 хв. було проведено спортивно-масовий захід “Веселі старты” для студентів факультетів університету та о 15 год. 00 хв. були проведені фінальні

змагання з стрітболу серед збірних команд факультетів університету. У середу, 3.10.2012 р., о 13 год. 20 хв. продовжувалися змагання групового етапу з міні-футболу на Кубок ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка серед збірних команд факультетів університету на навчально-тренувальній базі університету, а також о 14 год. 10 хв. було проведено відкриття змагань з пляжного волейболу серед збірних команд факультетів університету. Також о 15 год. 30 хв. було проведено змагання з оздоровчого кросового бігу "Подільська осінь" серед студентів факультетів університету на території міського парку м. Кам'янець-Подільського. В четвер, 4.10.2012 р., о 13 год. 20 хв. було проведено фінальний етап змагань з міні-футболу на Кубок ректора Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка серед збірних команд факультетів університету на Навчально-тренувальній базі університету. Цього ж дня о 13 год. 20 хв. відбулося проведення фінальних змагань з пляжного волейболу серед збірних команд факультетів університету.

В п'ятницю, 5.10.2012 р., о 12 год. 15 хв. в актовій залі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (центральный корпус, вул. Огієнка, 61) було проведено спортивно-розважальну програму "Молодь обирає здоров'я", під час якої були підбиті підсумки, відбулося нагородження переможців і призерів "Тижня здорового способу життя" в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка".

В день відкриття роботи конференції, 5 жовтня 2012 року, з 08.30 до 09.15 год. у фойє на II поверсі центрального корпусу університету проводилася реєстрація та видача програми учасникам конференції. Було зареєстровано 111 учасників конференції, серед яких були представники ВНЗ III-IV рівнів акредитації та науково-дослідних установ України: Інституту з проблем виховання АПН України (м. Київ), Національного університету фізичного виховання і спорту України (м. Київ), Інституту фізичного виховання та спорту Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ), Прикарпатського національного педагогічного університету імені Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ), Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (м. Харків), Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі (м. Київ); Національної академії внутрішніх справ, (м. Київ); Волинського національного університету імені Лесі Українки; Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка; Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка; Харківського університету повітряних сил імені І.М. Кожедуба; Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (м. Івано-Франківськ); Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича; фізкультурно-спортивного клубу "СВ", м. Хмельницький; управління освіти і науки Кам'янець-Подільської міської ради, Кам'янець-Подільської загальноосвітньої школи I-III ступенів №7, Кам'янець-Подільського ліцею №18; Кафедрального Олександро-Невського Собору, м. Кам'я-

нець-Подільський та наші партнери з наукових установ близького і далекого зарубіжжя: Придністровського державного університету імені Т.Г. Шевченка, Тираспіль, Придністровська Молдавська республіка; Федерального державного автономного освітнього закладу вищої професійної освіти “Белгородський державний національний дослідницький університет”, м. Белгород, Росія; Федерального державного освітнього закладу вищої професійної освіти “Курський державний університет”, м. Курськ, Росія; а також представники ВНЗ міста, студенти та магістранти Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Розпочала роботу VI Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю о 8.00 год. з проведення інформаційно-пізнавальної акції “Наш вибір – здоровий спосіб життя” медичними працівниками, представниками громадських організацій та студентами Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на I поверсі у фойє центрального корпусу Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Тривала акція до 12.00 год. і нею було охоплено більше 250 студентів університету.

У конференц-залі (ауд. 208) головного корпусу Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка о 09.30 год. розпочалося пленарне засідання, яке тривало до 11.00 год. До участі в роботі пленарного засідання з вітальним словом було запрошено Копилова Сергія Анатолійовича, доктора історичних наук, професора, в.о. ректора Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка; Кебу Олександра Володимировича, доктора філологічних наук, професора, проректора з наукової роботи Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Солопчука Миколу Сергійовича, кандидата педагогічних наук, професора, Заслуженого працівника фізичної культури і спорту України, завідувача кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров’я людини, декана факультету фізичної культури Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Пленарне засідання вела Жигульова Е.О., кандидат біологічних наук, доцент, лауреат Державної премії для молодих учених в галузі науки і техніки, докторант Луганського національного університету імені Тараса Шевченка, яка й відкрила VI Всеукраїнську науково-практичну конференцію з міжнародною участю “Формування здорового способу життя студентської та учнівської молоді засобами освіти”.

На пленарному засіданні було заслухано наукові доповіді провідних учених України в галузі знань “Фізичне виховання, спорт і здоров’я людини”, представників вищих, загальноосвітніх навчальних закладів та релігійних і громадських організацій, серед яких: Чобітько Микола Григорович, доктор педагогічних наук, професор, декан факультету міжнародної економіки і менеджменту Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі (м. Київ), який у доповіді на тему “Здоровий спосіб життя студента – запорука

його успішної діяльності” зробив спробу висвітлити основні аспекти здорового способу життя студента і шляхи його досягнення, зауваживши, що в останні роки активізувалася увага до проблеми здорового способу життя студентів, яка пов’язана зі стурбованістю суспільства з приводу здоров’я фахівців – випускників вищої школи, зростанням рівня захворюваності в процесі професійної підготовки, поступовим зниженням працездатності. Як наголосив доповідач, необхідно чітко уявляти, що не існує здорового способу життя як певної особливої форми життєдіяльності поза способом життя загалом. Доповідач Арзютов Геннадій Миколайович, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений тренер України з боротьби, завідувач кафедри фізичного виховання і єдиноборств Інституту фізичного виховання та спорту Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (м. Київ) розкрив наукову проблему “Формирование здорового образа жизни студентов средствами спортивных единоборств в позааудиторной физкультурно-спортивной работе”, в ході якої було розглянуто нові підходи до формування здорового способу життя студентської молоді через використання великого різноманіття способів активного відпочинку за допомогою сучасних традиційних і нетрадиційних видів одноборств. У доповіді також було розкрито компоненти, критерії, показники, що використовуються для визначення рівня сформованості здорового способу життя. Як наслідок, було акцентовано увагу на процесі формування такого типу студентів педагогічних вищих навчальних закладів, яке б дозволило відтворювати специфіку майбутньої професії та забезпечить пріоритетність гармонійного, всебічного розвитку людини, становлення її духовного, психічного та фізичного здоров’я.

У своєму виступі на тему “Здоров’я – зберігаюча функція освіти. Діяльність “Школи сприяння здоров’ю” Мельник Наталія Дмитрівна, заступник директора з виховної роботи Кам’янець-Подільської загальноосвітньої I–III ступенів школи №7, детально розкрила та наочно продемонструвала сучасний стан реалізації проекту “Школа сприяння здоров’ю”, загальні положення, його мету та завдання, особливості його реалізації, принципи та передумови впровадження, форми та методи роботи, основні заходи, адміністративно-управлінську діяльність та діяльність педагогічного колективу, медичної служби, особливості співпраці із громадськістю та закладами сприяння здоров’ю і представлено учасників програми на прикладі ЗНЗ I–III ст. №7.

Доповідач наголосила на тому, що програма “Школа сприяння здоров’ю” враховує особливості діяльності освітнього закладу, ступінь завантаженості педагогічних та інших працівників школи. Вона не потребує залучення додаткових коштів для своєї реалізації та може впроваджуватися паралельно з іншою діяльністю школи. Мікроклімат у школі створюють самі учасники навчально-виховного процесу: адміністрація, педагогічні працівники, батьки, медпрацівники, учні тощо. Однією з головних особливостей програми є її доступність. Упровадження програми не потребує особливого навчання працівників школи, хоча в окремих випадках, як то для відкриття кабінету

фізичної реабілітації з профілакторами Євмінова, виникла потреба в додатковій підготовці фахівців на курсах. Усі вони повинні усвідомлювати значення створення здорового освітнього простору в навчальному закладі для розвитку особистості учня та чітко виконувати свої обов'язки. Позитивним моментом програми є також можливість доповнення її різними виховними та фізкультурно-оздоровчими і спортивно-масовими заходами.

Як доповідача на пленарне засідання було запрошено Клірика Кафедрального Олександро-Невського Собору (Кам'янець-Подільський), протоірея Тарасія Забудько, який у своїй доповіді на тему "Взаємозв'язок духовного і здорового способу життя" показав глибокий історичний аналіз як релігійних, так й історичних фактів і прикладів ставлення людей до здорового фізично досконалого тіла та їх душі. Використовуючи тексти Святого письма та їх трактування, науково довів тілесно-душевний взаємозв'язок та їх гармонію в процесі розвитку і становлення особистості людини.

Бабенко Вадим Григорович, кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання Українського державного університету фінансів та міжнародної торгівлі (м. Київ) у темі доповіді "Загальні засади формування мотивації фізичного оздоровлення і здорового способу життя студентів спеціальної медичної групи" показав систему фізичного виховання як об'єктивний критерій оздоровчого впливу організованих форм занять фізичними вправами на організм студентів спеціальної медичної групи, проаналізувавши її системність та концептуальний підхід до механізму цільового й ефективного функціонування такої системи в різних умовах діяльності.

У програму пленарного засідання було внесено доповідь "Проблема здоров'єзбереження спортсменів и возможности ее решения в Приднестровской Молдавской Республике (ПМР)" Абрамової Валентини Володимирівни, доцента кафедри гімнастики і спортивних одноборств, заступника декана з наукової роботи факультету фізичної культури і спорту Придністровського державного університету імені Т.Г. Шевченка, яка є представником наукового партнера нашого факультету в міжнародній науковій діяльності. У своєму виступі доповідач наголосила на актуальних та концептуальних проблемах здоров'язбереження спортсменів Придністров'я, вказала можливі напрями вирішення проблеми комплексного медико-педагогічного обстеження спортсменів з метою об'єктивної оцінки стану їх здоров'я, фізичної працездатності, тренуваності й ефективного управління тренувальним процесом.

Детальним за змістом і вагомим за науковими складовими була доповідь Жеваги Сергія Івановича, кандидата педагогічних наук, доцента, начальника кафедри спеціальної та фізичної підготовки факультету підготовки кадрів спеціальних підрозділів Національної академії внутрішніх справ, (м. Київ) на тему "Роль фізкультурної освіти в системі збереження і зміцнення здоров'я учнів", в ході якої доповідач розкрив теоретико-методологічні основи фізкультурної освіти учнівської молоді, її складові з визначенням відповідних

понять, виділенням мети і функцій, постановкою завдань, визначенням умов та форм її реалізації, обґрунтуванням поділу на складові частини та визначенням місця і значення у веденні здорового способу життя учнями школи.

Доповідь Гурмана Леоніда Дмитровича, кандидата педагогічних наук, професора, Заслуженого тренера України з пауерліфтингу, завідувача кафедри легкої атлетики з методикою викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на тему "Вплив оздоровчої ходьби та бігу на організм людини" викликала жваве обговорення серед учасників пленарного засідання, бо було акцентовано увагу на вирішенні актуальних проблем використання сучасних оздоровчих систем на основі ходьби і бігу в житті кожної людини. Наведені результати наукових досліджень учених США, Великої Британії та інших країн дали можливість доповідачу переконливо довести роль, значення та цінність оздоровчих систем ходьби для організму людини та їх місце в способі життя людей.

Доповідь Бабюка Сергія Миколайовича, кандидата педагогічних наук, доцента кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на тему "Педагогічні умови виховання культури здоров'я у дітей 5–7 років" дала можливість учасникам пленарного засідання звернути увагу й на проблему виховання культури здоров'я у дошкільнят 5–7 років. Доповідач довів важливість й актуальність обговорюваної проблеми, детально розкрив завдання, засоби, методи й форми взаємодії сім'ї і дошкільного навчального закладу у формуванні культури здоров'я в такому віці.

Завершував роботу пленарного засідання Юрчишин Юрій Володимирович, старший викладач кафедри фізичного виховання доповіддю на тему "Технологія залучення студентів до рухової активності оздоровчої спрямованості в процесі фізичного виховання". Доповідь була присвячена питанням формування мотивації до рухової активності в процесі фізичного виховання студентів вищих навчальних закладів, в ході якої була розкрита мета дослідження з обґрунтуванням комплексу організаційно-педагогічних заходів, спрямованих на вдосконалення процесу фізичного виховання, заснованого на поетапному формуванні мотивації до рухової діяльності студентів в умовах освітньої установи. У доповіді було розкрито специфіку взаємозв'язку мотивації студентів з рівнем рухової активності й показниками фізичного здоров'я; обґрунтовано комплекс організаційно-педагогічних заходів, що базується на врахуванні зовнішніх і внутрішніх факторів формування мотивації студентів, спрямований на вдосконалення процесу фізичного виховання; презентовано модель поетапного формування мотивації студентів до рухової активності й визначені основні напрями її реалізації у вищих навчальних закладах; розширено уявлення про причини незадоволеності студентів і викладачів процесом фізичного виховання у ВНЗ та розкрито наявні підходи до формування мотивації до рухової активності студентів у процесі фізичного виховання на підставі теоретичного й порівняльного аналізу мотиваційних теорій.

Після закінчення пленарного засідання для учасників конференції та студентської молоді факультету фізичної культури та університету було організовано та проведено спортивно-розважальну програму “Молодь обирає здоров’я” та підбито підсумки “Тижня здорового способу життя” в Кам’янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка. Захід проходив в актовій залі центрального корпусу Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. В цьому заході брали участь студенти факультету фізичної культури та університету, які демонстрували свої таланти й можливості, а саме: шоу-балет “Малена”», який підготували студентки 3 курсу факультету фізичної культури нашого університету; інструктори з аквааеробіки та групових аеробних програм спортивно-оздоровчого комплексу “СВ” м. Хмельницький сестри Гук Олени та Наталія виступили зі святковим танцювальним подарунком; члени збірної команди України зі спортивної акробатики, Чемпіони України серед школярів, Чемпіони міжнародних турнірів, призери Чемпіонатів та Кубків України серед дорослих зі спортивної акробатики, Майстри спорту України Вержбицька Анна та Лях Ганна показали акробатичні етюди; спортсмени, що займаються паркурром, – команда “ОУ-ТІМ” в складі Просандєєва Олександра і Дудка Сергія. Пропонувалася презентація оздоровчих рухових програм: “СТЕП-АЕРОБІКА”, “BODY JAM”, “BODY COMBAT” і “СТРИП-ПЛАСТИКА”, які показали інструктори з аквааеробіки та групових аеробних програм спортивно-оздоровчого комплексу “СВ” м. Хмельницький, студентки нашого факультету Гук Олена, Гук Наталія, Крушинська Тетяна та хореограф молодших класів Дерєпа Яна. Продемонстрували свої вміння у вуличній силовій гімнастиці Street Workout (SW) (стріт-воркаут) студент 4 курсу факультету фізичної культури нашого університету Новоченко Володимир та його напарник, магістрант економічного факультету Бурковський Віталій. У програмі брали участь спортсменки, що займаються парно-груповою акробатикою, – студентки 3 курсу Катя Войціцька та 4 курсу Вікторія Слободян зі спортивним танцем.

За програмою заходу було проведено нагородження з міні-футболу на Кубок ректора Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка серед збірних команд факультетів університету; масових занять з оздоровчої аеробіки студентів факультетів університету на стадіоні, а також змагань зі стрітболу, спортивно-масового розважального заходу “Веселі старті серед студентів”, змагань з пляжного волейболу та було реалізовано програму з оздоровчого бігу “Подільська осінь” у міському парку.

Упродовж другого дня роботи конференції, 6 жовтня 2012 року, проводилися засідання секцій. Роботу секції проводили з 09.30 год. до 12.30 год. згідно з визначеними напрямками і тематикою конференції в аудиторіях університету.

В конференц-залі університету працювала секція “Психолого-педагогічні та медико-біологічні проблеми здорового способу життя та стану здоров’я студентів в процесі фізичного виховання і спортивного тренування в освітніх закладах”. Керівником секції було призначено Совтисіка Д.Д., кандидата

біологічних наук, професора кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Секретарем секції було призначено Зданюка В.А., кандидата педагогічних наук, старшого викладача кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Згідно з програмою конференції на цій секції було заплановано 31 виступ науковців.

В аудиторії 210 центрального корпусу університету працювала секція “Науково-методичні засади здорового способу життя учнів загальноосвітніх навчальних закладів та застосування засобів освіти для впровадження здоров'язберігаючих освітніх технологій у фізичне виховання школярів”. Керівником секції було призначено Тимошенка Б.М., кандидата педагогічних наук, професора кафедри легкої атлетики з методикою викладання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Секретарем секції було призначено Бабюка С.М., кандидата педагогічних наук, доцента кафедри теорії і методики фізичного виховання та здоров'я людини. До програми секції було подано 22 наукові теми для виступу. Робота секцій носила науково-практичний дискусійний характер, слово для виступу надавали і науковцям, і аспірантам, і вчителям фізичної культури ЗНЗ м. Кам'янець-Подільського. Наукові виступи були актуальними, науково обґрунтованими і мали практичний характер.

Протягом роботи конференції учасниками та гостями висловлювалося багато цінних зауважень і пропозицій, більшість з яких ураховано в ухвалі наукового зібрання.

Для учасників конференції також було організовано культурний відпочинок по старовинних історичних місцях Поділля та Буковини. Наступного 2013 р. на факультеті фізичної культури планується проведення VII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю.

О.В.Кеба, І.М.Конет, Л.А.Онуфрієва

Звітна наукова конференція викладачів, докторантів і аспірантів університету за підсумками НДР у 2011–2012 навчальному році

Відповідно до програми 21–22 лютого 2012 року проведено звітну наукову конференцію викладачів, докторантів і аспірантів за підсумками НДР у 2011–2012 навчальному році, присвячену 130-річчю від дня народження видатного українського вченого, державного діяча, фундатора і першого ректора універ-